

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Digimedia
Maija Salo

Opinnäytetyö

Nuorille suunnatut Internet-sivustot ja niiden käytettävyys

Työn ohjaaja

Lehtori Paula Hietala

Tampere 04/2009

Tekijä	Maija Salo
Työn nimi	Nuorille suunnatut Internet-sivustot ja niiden käytettävyys
Sivumäärä	42
Valmistusaika	Huhtikuu 2009
Työn ohjaaja	Paula Hietala

Tiivistelmä

Tässä opinnäytetyössä tutustutaan nuorille suunnattuihin Internet-sivustoihin sekä niiden käytettävyyteen. Opinnäytetyön tarkoitus on tutkia nuorille suunnattujen Internet-sivustojen erityispiirteitä ja selvittää miksi nuorille suunnatuilla sivustoilla ei keskitytä käytettävyyteen.

Opinnäytetyö on tehty helpottamaan nuorille suunnattujen Internet-sivujen suunnittelua ja toteutusta. Opinnäytetyö pyrkii selvittämään minkälaisia ominaisuuksia nuorille suunnatuilta sivustoilta löytyy, mitä nuoret itse haluavat Internet-sivustoiltaan ja minkä tyyppinen sisältö heitä kiinnostaa.

Käytettävyyden tutkiminen ja arviointi on rajattu vain niihin osa-alueisiin, joilla on selvä merkitys nimenomaan juuri nuorille suunnatuilla sivustoilla. Nuorilla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä yläasteikäisiä nuoria, eli n. 13-16 vuotiaita.

Opinnäytetyön tuloksista käy ilmi, ettei nuorilla suunnatuilla sivustoilla keskitytä juurikaan käytettävyyteen tai siihen liittyviin osa-alueisiin. Tätä ei kuitenkaan voida pitää merkittävänä haittana, sillä nuoret tuntevat käyttävän sivustoja pääasiassa mielenkiintoisten aiheiden ja muiden nuorten innoittamina välittämättä käytettävyyden puutteista. Opinnäytetyö tuo esiin myös selvän yhteyden nuorten kehitysvaiheen sekä nuorille suunnattujen Internet-sivustojen sisällön välillä.

Writer	Maija Salo
Thesis	Usability of internet sites for adolescents
Pages	42
Graduation time	April 2009
Thesis supervisor	Paula Hietala

Abstract

The purpose of this thesis was to examine the usability and special features of youth web sites. The primary focus was to examine why less emphasis appears to be placed on the usability of web pages which are oriented to youths.

This thesis work will provide ideas and recommendations on how to plan and create web pages for youths. It will also reveal what type of content and other special features that youths prefer.

Researching and assessing usability is limited only to the sector where usability has a noticeable role, particularly in youth web sites. In this thesis the term youth involves young people of an age distribution of approximately 13 to 16.

The results show that usability is not a highly invested part in the web sites for young people. However, this may not to be a significant weakness. Young people seem to use web sites mainly based on their content and other users. There is also a connection between the physical and mental development phase of the user and the contents of the web page.

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	4
1 Johdanto.....	5
2 Käytettävyys.....	6
2.1 Yleistä.....	6
2.2 Käytettävyys Internet-sivustoilla.....	7
2.3 Ihminen käyttäjänä.....	8
3 Nuoret.....	10
3.1 Nuoruuden kehitysvaihe.....	10
3.2 Vanhemmista irtaantuminen.....	10
3.3 Unelmat ja idolit.....	11
3.4 Nuorten kehitysvaihe ja Internet.....	12
4 Nuorille suunnatut sivustot.....	13
4.1 Yleistä.....	13
4.2 Peruspiirteet ja sisältö.....	14
4.3 Nuoret käyttäjinä.....	15
5 Käytettävyys nuorten sivuilla.....	17
5.1 Yleistä.....	17
5.2 Ulkoasu.....	17
5.2.1 Grafiikka.....	17
5.2.2 Värit.....	19
5.3 Navigointi.....	21
5.3.1 Päänavigointi.....	21
5.3.2 Muut linkit.....	24
5.4 Havainnointi / Havaitseminen.....	25
5.5 Tiedon valikointi ja käyttäjän auttaminen.....	27
5.6 Oppiminen.....	28
6 Nuoren haastattelu.....	30
6.1 Yleistä.....	30
6.2 Haastateltava käyttäjänä.....	30
6.3 Esimerkkisivustot haastateltavan tarkastelussa.....	31
7 Päätelmiä.....	33
7.1 Johtopäätökset.....	33
7.2 Tulevaisuus.....	34
7.3 Yhteenveto.....	35
Lähteet.....	37
Liitteet.....	38

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tutkia nuorille suunnattuja Internet-sivustoja. Opinnäytetyössä selvitetään, mitä ominaisuuksia nuorille suunnatuilta Internet-sivustoilta löytyy sekä tutkitaan sivustojen käytettävyyttä niiltä osa-alueilta, kuin se on merkityksellistä nuorille suunnattujen Internet-sivustojen kannalta.

Nykyisin Internet-sivustoilla keskitytään yhä enemmän käytettävyyteen ja käytettävyyttä pidetään tärkeänä osa-alueena. Näyttäisi kuitenkin siltä, että nuorille suunnatuilla sivustoilla käytettävyyteen ei olla keskitytty samalla tavalla kuin esimerkiksi lapsille ja vanhuksille suunnatuilla sivustoilla. Tässä opinnäytetyössä pyritään selvittämään miksi käytettävyyteen ei olla panostettu myös nuorille suunnatuilla sivustoilla ja selvitetään tarvitsevatko nuoret hyvää käytettävyyttä käyttäessään Internet-sivustoja.

Opinnäytetyön alussa perehdytään käytettävyyteen ja selvitetään, mitä käytettävyydellä yleisesti tarkoitetaan. Tämän jälkeen perehdytään nuorten kehitysvaiheeseen ja pyritään löytämään yhtäläisyyksiä nuorten Internet-sivustojen sisältöön ja tyypillisiin käytettävyyden puutteisiin, joita ilmenee nuorille suunnatuilla sivustoilla.

Opinnäytetyöhön on valittu lähempään tarkasteluun viisi nuorille suunnattua Internet-sivustoa, joita tarkastellaan niin sisällöllisesti, ulkonäöllisesti kuin käytettävyydenkin osalta. Näitä sivustoja arvioi myös tätä opinnäytetyötä varten haastateltu 16-vuotias nuori mieshenkilö. Opinnäytetyön lopussa keskitytään johtopäätöksien tarkasteluun sekä keskitytään miettimään tulevaisuutta.

2 Käytettävyys

2.1 Yleistä

Käytettävyyttä ei voida selkeästi määritellä vain yhden ainoan määritelmän mukaan. Yleisesti ottaen käytettävyydellä tarkoitetaan sitä kuinka helppokäyttöinen jokin tuote on ja kuinka sujuvasti tuotteen käyttäjä pääsee haluamaansa päämäärään (Kuutti 2003, 13). Jacob Nielsenin mukaan käytettävyys on osa tuotteen käyttökelpoisuutta ja ISO 9241-11 standardi puolestaan määrittelee käytettävyyden käyttötilanteen mukaan (Sinkkonen, Kuoppala, Parkkinen & Vastamäki 2002, 19).

Käytettävyydestä puhuttaessa esiin nousee usein termi käyttöliittymä. Sillä tarkoitetaan tuotteen osaa, jonka kautta käyttäjä käyttää tuotetta. Ihmiset käyttävät päivittäin monia eri käyttöliittymiä. Television kaukosäätimellä tai ihan tavallisella ulko-ovellakin on käyttöliittymä.

Jos kaukosäätimen käyttäjä ei tiedä, mistä napista pitää painaa, että televisio käynnistyy, voidaan kaukosäätimen käyttöliittymää pitää jokseenkin huonona. Tällöin käyttäjä joutuu ponnistelemaan päästäkseen tavoitteeseensa. Oven käyttöliittymää voidaan pitää hyvänä ja toimivana, jos oven käyttäjä ymmärtää ovelle tultaessa kummasta puolesta ovi aukeaa ja pitääkö sitä vetää vai työntää.

Käytettävyys ei kuitenkaan koostu vain yhdestä osa-alueesta. Käytettävyyden eri osa-alueina voidaan pitää Nielsenin mukaan opittavuutta, muistettavuutta, tehokkuutta, vähäistä virheiden määrää, miellyttävyyttä sekä hyödyllisyyttä (Sinkkonen ym. (2002, 19). Kaukosäätimen käyttäjän on varmasti mielekkäämpi käyttää kaukosäädintä, jos se on rakennettu selkeäksi ja sen painikkeet ovat sopivan kokoiset ja tarpeeksi kaukana toisistaan. Jos painikkeet ovat melkein kiinni toisissaan, on käyttäjällä suuri todennäköisyys painaa halutun napin sijasta jotakin toista, väärää nappia.

Kaukosäätimen toimintojen tulisi olla myös yksinkertaisia. Kanavan vaihtamiseen tulisi riittää yksi napinpainallus, joka käyttäjän on helppo muistaa seuraavallakin kerralla. Käyttäjä oppii nopeasti, että painikkeen 1 painaminen vaihtaa televisioon kanavan 1. Jos kanavan vaihtaminen tapahtuisikin painamalla ensin painiketta V (vaihda tila), sen

jälkeen K (kanava) ja vasta sitten numeropainiketta 1, olisi käyttäjän toiminta tehotonta ja hänen olisi aluksi vaikea muistaa, miten kanavaa vaihdetaan.

Koska televisiota katsottaessa kanavan vaihtaminen on usein käyttäjän päätavoite, tulee sen olla siis mahdollisimman yksinkertaista ja selkeää. Sen sijaan esimerkiksi television maa-asetusten muuttaminen ei edellytä kaukosäätimeen erillistä ”maa-asetusten muuttaminen”- painiketta, sillä käyttäjä käyttää tätä toimintoa hyvin harvoin tai ei koskaan.

2.2 Käytettävyys Internet-sivustoilla

Internet-sivustoilla käytettävyyteen pätee samat säännöt kuin muuallakin. Sivujen käyttäjällä on jokin tavoite tai päämäärä, johon hän pyrkii. Se voi olla vaikka junalipun ostaminen tai tuoreimpien uutisotsikoiden selaaminen.

Internet-sivustoilla toimiva ja helppokäyttöinen käyttöliittymä on sivuston elinehto (Sinkkonen 2004). Jos sivuston käyttö on käyttäjilleen vapaaehtoista ja sen käyttöliittymä on vaikea, on erittäin todennäköistä etteivät käyttäjät käytä sivustoa. Näin ollen, onko järkevää perustetta edes valmistaa Internet-sivustoa, jos sillä ei ole käyttäjiä?

Käyttöliittymää suunniteltaessa tulee miettiä miksi tuote, tässä tapauksessa Internet-sivusto, ylipäätään tehdään. Mikä sen tarkoitus on? (Sinkkonen 2004) Jotta käyttäjät voivat käyttää Internet-sivustoa vaivattomasti ja tehokkaammin kuin edellä mainittu kaukosäätimen käyttäjä, tarvitaan tietoa myös siitä, miten ihminen toimii.

Koska Internet on kaiken kansan käytössä kuitenkin vielä suhteellisen nuori, on monilla suosituillakin sivuilla paljon puutteita käytettävyydessä. Jotkut sivustot saattavat haalia rahan toivossa sivustonsa täyteen mainoksia. Varsinkin animoidut mainokset kuitenkin tekevät sivustosta sekavan, hidastavat sen toimintaa eikä niiden toimivuutta usein testata kaikilla selaimilla tai erikokoisilla selainikkunoilla. Pahimmillaan mainos saattaa mennä virheellisesti esimerkiksi sivun navigaation päälle, jolloin käyttäjän on vaikea tai miltei mahdoton liikkua sivustolla.

2.3 Ihminen käyttäjänä

On tiettyjä perusasioita, jotka pätevät kaikkiin ihmisiin käyttäjinä ympäri maailman. Kulttuuri vaikuttaa mm. siihen miten aistimme värejä tai luemmeko tekstiä vasemmalta vai oikealta. Sukupolvet eroavat toistaan myös kulttuurisesti. (Sinkkonen ym. (2002, 45) Internet on ollut nykypäivän vanhuksille vieras ja uusi tuttavuus, kun taas nykypäivän nuoret ovat kasvaneet sen mukana ja oppineet sen käytön nopeasti ja helposti.

Ihmisen toimintaa voidaan selittää monin eri teorioin. Normanin malli sisältää seitsemän vaihetta:

Käyttäjällä on tavoite

1. Hän aikoo toimia
2. Hän miettii tarvittavat toimenpiteet
3. Hän toimii
4. Hän havaitsee palautteen
5. Hän tulkitsee havaintonsa
6. Hän vertaa tavoitteita palautteeseensa

(Sinkkonen ym. (2002, 63).

Vaiheet eivät välttämättä kulje numerojärjestyksessä Esimerkiksi jollakin sivustolla käyttäjä näkee ruudun oikeassa laidassa vilkkuvan mainoksen (5), jossa mainostetaan Apu-lehteä tarjoushintaan (6). Käyttäjä klikkaa mainosta (1) ja huomaa tarjouksen olevan niin hyvä, että hän haluaa tilata lehden itselleen (2). Hän huomaa, että osoitetiedot täytyy täyttää ennen tilauksen lähettämistä (3), joten hän täyttää kaikki lomakkeen pakolliset kentät (4). Näytölle tulee teksti jonka mukaan käyttäjän lehtitilaus on vastaanotettu onnistuneesti (5).

Aina kaikki ei kuitenkaan suju niin kuin oli suunniteltu ja käyttäjällä voi olla suuriakin vaikeuksia päästä haluttuun päämäärään. Tällaisissa tilanteissa vika on usein Internet-

sivuston käyttöliittymän huonossa suunnittelussa, toteutuksessa tai vika johtuu teknisestä ongelmasta.

Tässä luvussa olemme tutustuneet yleisesti käytettävyyteen ja käyttöliittymiin. Jotta voisimme nyt tutkia nuorille suunnattuja Internet-sivustoja, on meidän tutustuttava myös itse nuoriin tarkemmin. Mitä kaikkea ihminen käy läpi nuoruudessaan ja miksi? Vasta sitten kun ymmärrämme nuoria, voimme keskittyä siihen minkälaisia Internet-sivustoja he suosivat ja tarvitsivat. Ymmärrämme myös, millainen nuori on käyttäjänä ja mitkä toiminnot häntä ohjaavat.

3 Nuoret

3.1 Nuoruuden kehitysvaihe

Nuoruus on hyvin moninainen ja tärkeä ajanjakso ihmisen kehityksessä. Nuoruudessa jätetään lapsuus taakse ja siirrytään kohti aikuisuutta. Matkalla nuori joutuu hyvin suurien kysymysten eteen ja hänen on sopeuduttava niin henkisiin kuin fyysisiinkin muutoksiin.

Lapsuudessa ihminen elää hyvin perhekeskeisesti. Lapsi oppii perheen asenteet, arvot ja roolit sekä sisäistää paljon mm. vanhempiansa ominaisuuksia ja elämäntapaa. Nuoruudessa aletaan irtautua vanhemmista, luodaan arvomaailman perusta, hahmotetaan omaa sukupuoli-identiteettiä ja pyritään saavuttamaan minuuden tunne (Salo & Tuunainen 1996, 136). Saavuttaakseen autonomian nuoren on ratkaistava nuoruuteen kuuluvat kehitykselliset tehtävät, joita Aalbergin ja Siimeksen (1999, 56) mukaan ovat irrottautuminen lapsuuden vanhemmistaan, heidän tarjoamastaan tyydytyksestä ja heihin kohdistuneista toiveista, vanhempien löytäminen uudelleen aikuisella tasolla, puberteetin johdosta muuttuvan ruumiinkuvan, seksuaalisuuden ja seksuaalisen identiteetin jäsentäminen sekä ikätovereiden apuun turvautuminen nuoruusiän kasvun ja kehityksen aikana.

Kehityspsykologiaa tutkineen psykologin Erik H. Eriksonin mukaan nuorella on tarve löytää kulloinkin tarjolla olevista ne ideat, aatteet ja ideologiat, ystävät, kilpailijat ja partnerit, joihin hän kohdistaa sitoutumisensa ja joilla hän määrittää itsensä. (Salo & Tuunainen 1996, 137-138) Kun nämä on etsitty ja löydetty, ihminen voi kokea kuuluvansa johonkin ryhmään. Ryhmä voi olla esimerkiksi tietyn maan kansalaisuus tai tietyn ammattialan edustajuus.

3.2 Vanhemmista irtaantuminen

Nuoret pyrkivät irtaantumaan vanhemmistaan monin eri tavoin. Nuori protestoi ja kiukuttelee saadakseen yhteenkuuluvuuden tunnetta vanhempiinsa sammutettua. Luopuminen aiheuttaa kuitenkin ahdistusta, joten nuoren on löydettävä uusia kohteita

ahdistuksen loppumiseksi. Nuori rakentaa suhteita muihin nuoriin ja vanhempiin suuntautunut tarvitsevaisuus vaihtuu nyt tarvitsevaisuudeksi ryhmästä (Salo & Tuunainen 1996, 143). Nuori etsii paikkaansa joukossa ja kaipaa hyväksyntää. Niinpä hän etsii kavereita, joilla on hänen arvostamiaan ominaisuuksia ja jotka kohottavat hänen itsetuntoaan. Muista nuorista saatu peili ja mahdollisuus jakaa kokemuksia auttaa nuorta itsenäistymään vanhempien tarjoamasta turvasta silloin, kun hän ei vielä selviä yksin (Salo & Tuunainen 1996, 143). Toisilta nuorilta saatu tuki auttaa nuorta ymmärtämään vaihtelevia tunteitaan ja yllykkeitä ja nuori kykenee hämmennyksestä huolimatta nauttimaan omasta fyysisestä ja psyykkisestä kasvustaan. (Alberg & Siimes 1999, 57)

Murrosiässä heräävä seksuaalisuus ja fyysiset muutokset herättävät nuorissa paljon kysymyksiä ja huolta. Ensimmäiset seurustelusuhteet ajoittuvat yleensä murrosikään. Suurin osa nuorista haluaa kuitenkin elää vielä ilman tiukkoja sitoumuksia, joten suhteet eivät ole yleensä pitkiä tai vakavia. Seurustelu on kuitenkin yksi nuoren tapa peilata itseään muihin nuoriin. Nuorten suhteet ovat aluksi hyvin narsistisia, mutta ne muuttuvat nuorten kasvaessa yhä vastavuoroisemmiksi (Salo & Tuunainen 1996, 142).

3.3 Unelmat ja idolit

Nuori omaa paljon unelmia, joista osa on hyvinkin epärealistisia. Unelmat ovat kuitenkin tärkeitä, sillä ne antavat nuorelle vision tyydyttävästä aikuisuudesta ja täten auttavat nuorta säilyttämään toivonsa tulevaisuuden suhteen (Salo & Tuunainen 1996, 139).

Irtautuessaan vanhemmistaan nuori rakastuu idoleihin. Idolit ovat kaukaisia, saavuttamattomissa olevia nuorten arvostamia ihanteita. Olennaista idoleissa on, että ne ovat nuorten omia ja täten edustavat jotakin muuta kuin vanhempien tai muiden auktoriteettien ihanteita. Koska idolit ovat usein kaukaisia ja saavuttamattomissa voi nuori rauhassa tutustua esimerkiksi rakastumisen tunteeseen tai seksuaalisiin yllykkeisiin (Salo & Tuunainen 1996, 139).

3.4 Nuorten kehitysvaihe ja Internet

Kaikki yllä mainitut nuorten kehitysvaiheeseen kuuluvat osiot heijastuvat myös nuorten Internetin käyttöön. Teemat tulevat vahvasti esille myös tarkasteltaessa nuorille suunnattujen Internet-sivustojen sisältöä.

Seuraavassa luvussa tarkastellaan tarkemmin nuorille suunnattuja Internet-sivustoja esimerkkisivustojen avulla. Tämän jälkeen perehdytään näiden sivustojen käytettävyyteen.

4 Nuorille suunnatut sivustot

4.1 Yleistä

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan nuorille suunnattuja ja nuorten keskuudessa suosittuja viihde- ja tietosivustoja. Viihdesivustoiksi on valittu kolmen nuorten suosiman aikakauslehden kotisivut. Näiden sivustojen etusivut ruutukaappauksina löytyvät opinnäytetyön lopussa olevista liitteistä.

Ensimmäisenä näistä on Demi-lehden kotisivut osoitteessa www.demi.fi. Demi-lehti on A-lehtien kustantama vuonna 1998 perustettu Suomen suurin tyttöjen ja nuorten naisten lehti. Demi-lehden kotisivut sisältävät pitkälti samat teemat kuin itse lehtikin. Sivustoilta löytyy tietoa uusimmista trendeistä, kauneudesta, terveydestä sekä mm. ihmissuhteista.

Toiseksi sivustoksi on valittu poikien suosiman aikakauslehden kotisivut. Sanoma magazinesin kustantaman Pelit-lehden kotisivut löytyvät osoitteesta www.pelit.fi. Kuten Deminkin kohdalla, myös Pelit-lehden kotisivut on rakennettu tukemaan lehden sisältöä. Pelkkien pelien lisäksi lehdestä ja sivustolta löytyy tietoa mm. musiikista, elokuvista, ystäväistä ja urheilusta.

Kolmanneksi viihdepitoiseksi sivustoksi on valittu sekä tyttöjen että poikien suosiman Suosikki-lehden kotisivut osoitteessa www.suosikki.fi. Lehteä kustantaa Yhtyneet kuvalehdet ja lehti mainostaa itseään musiikkipainotteisena nuorten yleisaikakauslehtenä. Sama konsepti toteutuu Suosikin Internet-sivustolla, jossa pääpaino on musiikissa. Suosikin sivustolla on musiikin lisäksi tietoa niin elokuvista kuin urheilustakin unohtamatta Suosikin suosittuja kysymyspalstoja.

Yllä mainittujen sekä muiden nuorille suunnattujen viihdesivustojen tarkoitus on tarjota nuorille heitä kiinnostavaa sisältöä mahdollisimman laajasti ja mahdollistaa nuorten keskinäinen kommunikointi sivuston kautta. Viihdesivustoilla on kuitenkin myös epäilemättä kaupallinen tavoite. Esimerkiksi eri artistien sivustot edesauttavat levy- ja keikkamyyntiä sekä keräävät lisää faneja. Nuortenlehtien sivustot puolestaan pyrkivät vahvistamaan lehtien asemaa ja saamaan rahallista hyötyä sivustoilla olevista mainoksista.

Viihdesivustojen vastapainoksi lähempään tarkasteluun on valittu kaksi tietopohjaista sivustoa. Ensimmäinen niistä on Mannerheimin Lastensuojeluliiton ylläpitämä Nuortennetti, joka löytyy osoitteesta www.mll.fi/nuortennetti. Nuortennetti on Mannerheimin Lastensuojeluliiton nuorisotyön nettisivusto, joka on suunnattu kaikille nuorille. Sivustolta löytyy asiaa mm. kiusaamisesta, nettiturvallisuudesta sekä nuorten oikeuksista. Nuortennetti on ainut esimerkkisivusto, jota nuoret itse ovat päässeet kehittämään ja rakentamaan. Tämän lisäksi Nuortennetissä on nuorista koostuva toimitusryhmä, joka laatii sivuille sisältöä.

Toinen tietopohjainen sivusto on Tervemedian ylläpitämän Terkkari-sivusto (www.terkkari.fi). Terkkari on nuorten terveysterveystoiminta, jonka kohderyhmänä on murrosikäiset nuoret ja teinit. Terkkarin sivustolla on mukana oikea terveydenhoitaja vastaamassa nuorten esittämiin kysymyksiin. Terkkarin sivustolta löytyy tietoa mm. liikunnasta, terveydestä, seksistä sekä ravinnosta.

4.2 Peruspiirteet ja sisältö

Nuorille suunnatut Internet-sivustot täyttävät sisällöllisesti pitkälti nuoruuden kehitysvaiheen eri osa-alueet ja tarpeet. Koska nuoruuden kehitysvaihe on täynnä kysymyksiä ja monia kriisejä, on selvää että monilla nuorille suunnatuilla sivuilla nuorilla on itse mahdollisuus kirjoittaa ja jakaa kokemuksiaan. Nuoret ovat myös herkkiä uusille trendeille ja muodille, joten nuorille suunnatuilta sivuilta löytyy usein myös uutta ja mielenkiintoista luettavaa maailman tapahtumista.

Yleisesti Internet ja nuorille suunnatut sivustot ovat nuorille mahdollisuus irtaantua vanhemmistaan. Monella nuorella on nykypäivänä oma tietokone, eikä vanhemmilla ole mitään tietoa siitä, mitä nuori omalla koneellaan tekee tai millaisilla sivuilla hän vieraillee. Nuori voi esimerkiksi liittyä vanhempien tietämättä erilaisille sivustoille, joiden arvomaailma ja ihanteet poikkeavat merkittävästi omien vanhempien arvomaailmasta.

Internet vanhemmista irtautumisen välineenä voi kuitenkin olla myös vaarallinen. Irtautuessaan vanhemmistaan nuori ei enää kerro vanhemmilleen asioistaan samalla tavalla kuin ennen ja pyrkii saamaan heihin etäisyyttä. Kaikki vanhemmat eivät kuitenkaan huomaa muutosta omien kiireidensä keskellä. Nuori voi olla Internetissä

hyvinkin syvällä omassa maailmassaan muiden samanhenkisten kanssa. Koska nuoren kehitys on vielä kesken, hän ei aina kykene ajattelemaan realistisesti ja järkevästi. Niinpä Internetistä saadut vaikutteet ja tarinat voivat viedä nuoren hyvin vaarallisille teille.

Internet tarjoaa nuorille kuitenkin myös paljon hyödyllistä tietoa ja suurin osa nuorille suunnatuista sivustoista on täysin turvallisia. Aikaisemmin luvussa 3.3 puhuttiin idolien merkityksestä, joten onkin selvää, että esimerkiksi artistit ja elokuvatähdet ovat varma ja suhteellisen vaaraton vetonaula nuorille suunnatuilla sivustoilla.

Internet on tuonut idoleita ja faneja myös paljon lähemmäs toisiaan. Monet suomalaiset julkisuuden henkilöt ovat myös soluttautuneet nuorison joukkoon saadakseen lisää faneja ja näkyvyyttä. Suomen suurimmasta Internet-yhteisöstä Irc-galleriasta (www.irc-galleria.net) löytyy useita artisteja, jotka ovat luoneet nuorten tavoin oman profiilin palveluun ja voivat näin olla yhteydessä suoraan faneihinsa. Jos 14-vuotiaan oma idoli on samassa Internet-palvelussa kuin hän itse, on selvää että nuori käyttää sivustoa vakituisesti ja käy sivustolla katsomassa idolinsa kuulumiset.

Aikaisemmin nuoret lähettivät idoleilleen fanipostia postiosoitteeseen, mutta nykyään nuoret voivat lähettää viestin suoraan esimerkiksi Irc-gallerian kautta. Monilla artisteilla on myös omat kotisivut, joissa nuoret voivat olla yhteydessä artistiin, lukea idolin uusimmat uutiset tai keskustella muiden fanien kanssa.

4.3 Nuoret käyttäjinä

Luvussa 2.2 kerrottiin, kuinka käyttäjällä on aina jokin selkeä tavoite tai päämäärä kuten esimerkiksi ostaa junalippu tai katsoa tuoreimmat uutisotsikot. Nuorilla käyttäjillä ei sen sijaan aina välttämättä ole mitään erityistä ja tiettyä päämäärää. Heidän päämääränsä voi olla niinkin laaja kuin vain kuluttaa aikaa tai löytää jotain mielenkiintoista.

Monet nuoruuden kehityshaasteista heijastuvat myös Internetin käyttöön. Internetissä ei tarvitse esiintyä omalla nimellään tai omalla kuvallaan, vaan voi esiintyä anonyymisti tai periaatteessa olla kuka vain. Nuoret löytävät Internetistä samanhenkistä seuraa ja heillä on usein pyrkimys kuulua johonkin ryhmään.

Mannerheimin lastensuojeluliiton ylläpitämässä Nuortennetissä nuoret voivat kertoa ja jakaa kokemuksiaan vaikeista ja vakavista asioista, kuten koulukiusaamisesta tai päihteistä. Kuten luvussa 3.1 todettiin, nuorten kehitysvaihe on täynnä suuria muutoksia ja kysymyksiä, joihin ei aina ole yksiselitteistä vastausta. Nuortennetin kaltaiset sivustot kiinnostavat nuoria ja auttavat heitä lukemattomien kysymysten äärellä. Lisäksi nuoret voivat löytää vertaistukea arkojenkin asioiden äärellä ja huomata, etteivät he ole yksin monien kysymystensä kanssa.

Nuortennetin valtti on vahva sidos Mannerheimin lastensuojeluliittoon. Halutessaan nuori voi myös keskustella ulkopuolisen aikuisen kanssa. Onkin selvää, ettei nuori selviä kehitysvaiheestaan pelkällä muiden nuorten tuella, vaan hän tarvitsee myös perheen ulkopuolisia aikuisia.

Melkein kaikilla nuorten aikakauslehdillä on myös omat kotisivut. Rekisteröityminen jonkin lehden sivuille on jo tiettyyn ryhmään kuulumista. Aikakauslehtien sivustoilla on myös keskustelupalstoja, joilla voi keskustella nuoria kiinnostavista asioista ja ilmiöistä laajasti. Lehtien sivuilla ei kuitenkaan ole aikuisia tai muita asiantuntijoita, joten keskustelu jää ainoastaan nuorten keskinäiseksi.

5 Käytettävyys nuorten sivuilla

5.1 Yleistä

Tässä luvussa tarkastellaan esimerkkisivustojen käytettävyttä keskittyen ensin käytettävyden peruseikkoihin, kuten navigointiin ja ulkoasuun. Lopuksi keskitytään käyttäjän toimintoihin, kuten havainnointiin, tiedon valikointiin sekä oppimiseen.

Käytettävyttä on tutkittu vain niiltä osa-alueilta, joissa nuorille suunnatuilla sivustoilla näyttää mielestäni olevan puutteita. Käytettävyden tarkastelun kohteena ovat myös tyypilliset ominaisuudet, jotka näyttävät esiintyvän nimenomaan nuorille suunnatuilla sivustoilla.

5.2 Ulkoasu

Internet-sivuston luettavuus riippuu pitkälti sen ulkoasusta. Ulkoasun määrittelevät mm. käytetty kirjaintyyppi, kontrasti taustan ja tekstin välillä sekä tekstin osien erottuvuus. (Tompuri 2002)

Aikuiset vastustavat usein Internet-sivustojen ulkoasujen muutosta (kuten monenlaisia muitakin muutoksia), vaikka muutos olisikin käyttäjän kannalta hyödyllinen. Nuoret sen sijaan tuntuvat kyllästyvän sivustojen ulkoasuihin nopeasti. Esimerkiksi Demin nettisivuilla toimitus perustelee useita ulkoasumuutoksia sillä, että käyttäjät vierailevat sivuilla useasti ja he kaipaavat ulkoasuun säännöllistä vaihtelua.

5.2.1 Grafiikka

Grafiikalla tarkoitetaan sivustoilla esiintyviä kuvia ja graafisia kuvioita. Sivustojen grafiikan tarkoituksena on hallita ulkoasun, toteutusaikataulun, teknisten rajoitusten sekä sivuston ja käyttäjien päämäärien kokonaisuutta (Tompuri 2002). Kuitenkin etenkin nuorille suunnatuilla sivustoilla voi huomata, että grafiikkaa on käytetty vain

somisteeksi. Kuvituksen tulisi täydentää sisältöä ja helpottaa käyttäjää löytämään informaatiota.

Suosikin sivustolla grafiikkaa on osattu käyttää myös käyttäjän hyödyksi. Uutis-osiossa on jokaisen uutisen vasemmalla puolella kuva artistista, jota uutinen koskee. Näin käyttäjän on helppo löytää lempiartistejaan koskevat uutiset vilkaisemalla uutisten vieressä olevia kuvia.

Suosikin sivustolla kuvat eivät kuitenkaan toimi linkkeinä vaikka tässä tapauksessa niin sopisi olettaa. Ihmisillä on tapana ajatella, että kuva toimii linkkinä ja klikata sitä, vaikka vieressä olisi selkeästi tekstimuodossa oleva linkki (Sachs, McClain 2002, 231). Suosikin tavoin Pelit-lehden kotisivulta löytyy käyttäjän havainnointia helpottavat kuvat. Nämä kuvat toimivat myös linkkeinä.

Suosikkiin ja Pelit-lehteen verrattuna Demi-lehden sivustolla kuvien merkitystä ei ole täysin hyödynnetty. Pääosassa ovat mainoksien kuvat sekä etusivulla oleva suurikokoinen kuva. Tämä kuva kiinnittää käyttäjän huomion, muttei anna itsessään mitään vihjettä mihin aiheeseen se liittyy tai mikä merkitys sillä on.

Nuortennetissä pääosa kuvista on piirrettyjä ja ne liittyvät kaikki vahvasti sivuston teemoihin kuten kuviosta 1 voidaan todeta. Piirroshahmot ovat nuorison keskuudessa suosittuja ja ne ovatkin nuorille suunnatulle sivustolle oiva valinta. Piirroskuvista voi päätellä käsiteltävien aiheiden sisältöä, joten kuvat toimivat hyvin vihjeinä käyttäjille ja nopeuttavat käyttäjien toimintaa.

Kuvio 1: Nuortennetin kuvat on tehty havainnollistamaan aiheita.

Terkkarin sivustolla kuvia käytetään maltillisesti ja ne liittyvät aina kuhunkin esillä olevaan aiheeseen kuten kuvio 2 osoittaa. Kuvat ovat välillä hyvin pienikokoisiakin valokuvia, jotka on valittu havainnollistamaan aiheita mahdollisimman hyvin. Verrattuna Nuortennettiin Terkkarin perinteiset valokuvat eivät kuitenkaan herätä nuorissa samanlaista kiinnostusta kuin piirroskuvat.

Kuvio 2: Terkkarin kuvat ovat pienikokoisia valokuvia.

5.2.2 Värit

Värit ovat erittäin voimakas suunnitteluväline, jota tulee käyttää harkiten. Eri värit vetävät huomion puoleensa jo esitietoisessa vaiheessa. Väriihin liittyy vahvoja emotionaalisia, sosiaalisia ja kulttuurisia merkityksiä. Väri vaikuttaa voimakkaasti myös tunteisiin ja sitä voi suunnittelussa käyttää hyväksi. Ihminen reagoi väri-informaatioon nopeammin kuin mustavalkoiseen, mutta mustavalkoinen informaatio tulkitaan ja prosessoidaan yhtä hyvin. (Sinkkonen ym. (2002, 148)

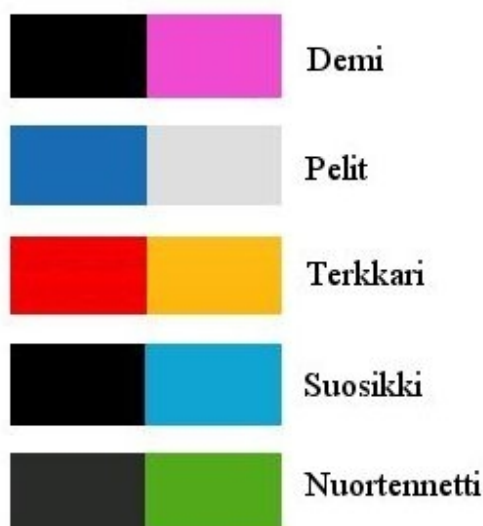
Hyvänä perustana värien käytölle voidaan pitää sitä, että Internet-sivustolta tulisi löytyä kaksi pääväriä. Esimerkiksi Demi-lehden selkeä pääväri on kirkas vaaleanpunainen, jota käytetään myös Demin kotisivuilla. Toisena päävärinä voidaan pitää mustaa ja myös valkoista, joka on usein varsinaisen painetun lehden kannen taustavärinä ja voimakkaasti esillä myös Demin Internet-sivustolla.

Vaaleanpunainen ja valkoinen eivät kuitenkaan yhdessä luo vahvaa kontrastia, joten esimerkiksi varttuneemman väen voi olla vaikea erottaa valkoista tekstiä vaaleanpunaiselta taustalta. Koska Demin Internet-sivusto on kuitenkin suunnattu nuorille, on tällainen väriyhdistelmä käyttäjilleen sopiva. Pääasiassa pitkissä teksteissä Demi käyttää onneksi parasta kontrastia eli mustaa tekstiä valkoisella pohjalla.

Suosikin sivuilta löytyvät päävärit ovat valkoinen, musta sekä Suosikin logosta löytyvä sininen. Pääasiassa Suosikki käyttää mustaa tekstiä valkoisella pohjalla, mutta sivustolta löytyy myös sinistä ja valkoista tekstiä mustalla pohjalla. Varsinkin jos tietokoneen näyttö on hieman vanhempaa mallia, on tekstiä todennäköisesti erittäin vaikea erottaa.

Terkkarin päävärit ovat kirkas punainen ja keltainen kun taas Nuortennetissä pääväreiksi on valittu vihreä ja valkoinen. Molemmilla sivustoilla otsikoiden ja tekstien kontrastit ovat vahvoja, joten tekstejä pystyy lukemaan vaivattomasti.

Nuoret näyttävät käyttävän sivustoja ongelmitta, vaikka käytettävyyden näkökulmasta sivuilla käytetyt väriyhdistelmät eivät ole välttämättä käyttäjäystävällisiä. Vahvoilla väreillä ja väriyhdistelmillä houkutellaan nuoria sivustoille ja herätetään mielenkiintoa. Värimaailmaltaan kaikki esimerkkisivustot toimivatkin hyvänä esimerkkinä juuri nuorille suunnattuina sivustoina, kuten kuvioista 3 voi tulkita. Aikuisille suunnatuilla sivustoilla värimaailmat ovat usein neutraalimpia ja kontrastit voimakkaampia.

Kuvio 3: Sivustojen päävärit lukuun ottamatta valkoista.

5.3 Navigointi

Navigoinnilla tarkoitetaan liikkumista Internet-sivustolla. Päänavigointi on Internet-sivuston päävalikko, josta päästään painikkeiden avulla siirtymään sivun tärkeimpiin pääkokonaisuuksiin. Päänavigointi sijoitetaan länsimaisissa Internet-sivustoissa yleensä joko vasemmalle tai sivun ylälaitaan.

Voimme tutkia navigointia esimerkiksi hahmolakien avulla. Hahmolakeja ovat läheisyys, samanlaisuus, jatkuvuus, tuttuus, valiomuotoisuus, yhteinen liike, yhteenliittyminen ja sulkeutuvuus (Sinkkonen ym. 2002, 102). Hahmolait perustuvat ajatukseen, jonka mukaan ihmisillä on tapana ryhmitellä yksittäiset kohteet isommiksi kokonaisuuksiksi.

5.3.1 Päänavigointi

Demin Internet-sivustolla päänavigointi löytyy sivun ylälaidasta (kuvio 4). Linkit on ryhmitelty yhdeksi kokonaisuudeksi sijoittamalla ne lähekkäin, jolloin toisiaan lähellä sijaitsevat visuaaliset ärsykkeet mielletään yhteenkuuluviksi (läheisyyden laki). Navigoinnin linkkeihin on valittu kuhunkin sama mustavalkoinen värimaailma. Musta on taustana vahva ja huomiota herättävä väri, joten käyttäjä mieltää linkkipainikkeet yhteenkuuluviksi (samanlaisuuden laki) siitä huolimatta, etteivät kuviot ole samanmuotoisia. Kuviot on tietoisesti tehty erimuotoisiksi ja tästä syntyy vaikutelma, että ne ovat ikään kuin menossa eri suuntiin (vrt. yhteisen liikkeen laki, jossa samaan suuntaan liikkuvat kohteet mielletään yhteen). Mielestäni piirre on hyvin tyypillinen nuorille suunnatuilla sivustoilla. Sen sijaan, että esimerkiksi tässä tapauksessa navigoinnista tehtäisiin käyttäjäystävällinen ja selkeä, sitä pyritäänkin rikkomaan ja luomaan huoleton vaikutelma.

oma dem **demilät** **keskustelut** **päiväkirjat** **testit** **megamokat** **frendit** **kilpailut**

Kuvio 4: Demin päänavigaatio

Suosikin sivuilla päänavigointi on myös sivun ylälaudassa. Suosikin päänavigoinnin tausta on Demin tavoin musta. Linkkitekstit ovat valkoisia ja nykyistä sijaintia havainnollistavan linkin väri on punainen. Musta tausta tekee päänavigoinnista erottuvan ja jo sijaintinsa perusteella se on helppo mieltää navigoinniksi. Tosin esimerkiksi klikkaamalla päänavigoinnista kohtaa ”Lehti” saadaan näkyviin päänavigoinnin lisäksi uusi navigointi, joka näkyy päänavigoinnin kanssa kuviossa 5. Tämä navigointi jää kuitenkin helposti huomaamatta sillä se on sijoitettu liian kauas päänavigoinnista. Tästä johtuen navigointeja ei mielletä yhteenkuuluviksi (läheisyyden laki). Esiin tullut navigaatio ei myöskään noudata ulkoasullisesti eikä tyyliään samaa kaavaa kuin päänavigointi (samanlaisuuden laki).

Kuvio 5: Suosikin kaksi navigaatiota.

Pelit-lehden sivustolla päänavigaatio on sijoitettu sivun vasempaan laitaan (kuvio 6). Navigaatio on värimaailmaltaan sivustoon sulautuva, eikä se kokonaisuutena kiinnitä erityisestä huomiota itseensä. Navigaatio on kooltaan pieni ja huomaamaton, mutta yksinkertaisuudessaan selkeä.

Kuvio 6: Pelit-lehden Internet-sivuston päänavigaatio.

Nuortennetissä päänavigointi on sijoitettu näytön ylälaitaan oikealle (kuvio 7). Vihreällä taustalla oleva navigointi erottuu selkeästi ja se sisältää vain viisi päälinkkiä, mikä on poikkeuksellisen vähän verrattuna muihin esimerkkisivustoihin. Navigointi on selkeä koska päälinkkejä ei ole liikaa ja jokainen linkki kuvaa selkeästi tiettyä aihepiiriä. Kun jotain päänavigoinnin linkkiä klikataan, sivun vasempaan laitaan ilmestyy kyseisen päälinkin alanavigaatio. Alanavigaatio ilmestyy joka sivulla samaan paikkaan ja se noudattaa joka sivulla samaa ulkoasullista teemaa.

Kuvio 7: Nuortennetin päänavigaatio

Terkkarin sivustolla päänavigointi on sivun vasemmalla laidalla noin puolessa välissä sivua korkeussuunnassa (kuvio 8). Pohjaväri on yksi sivuston pääväreistä eli keltainen. Jokaisen linkkitekstin vieressä oleva nuoli havainnollistaa, että kyseessä on päälinkki.

Kuvio 8: Terkkarin päänavigaatio

Päänavigaation kanssa kilpailee sivun ylälaudassa oleva toinen navigointi, joka sekkin on keltaisella pohjalla. Tämä navigointi liittyy osaksi Tervemedian muihin palveluihin ja täten osa linkeistä vie pois Terkkarin sivustolta. Kuitenkin esimerkiksi etusivulla mainostettavaan keskustelupalstaan pääsee vain ylänavigoinnin kautta. Molemmat navigoinnit kilpailevat päänavigoinnin tittelistä, mutta ne ovat ulkoasultaan ja rakenteeltaan hyvin erilaiset. Samankaltaisuuden, läheisyyden ja yhteisen liikkeen lait on kumottu ja lopputulokseksi on saatu sekava navigointikonaisuus, jonka logiikkaa käyttäjä pääsee hahmottamaan vain testaamalla.

Yhteenvedona voidaan todeta, että esimerkksisivustojen päänavigoinnit ovat hyvin värikkäitä eikä hahmolakeja ole käytetty auttamaan käyttäjän havainnointia. Suosikin ja Terkkarin tapauksessa päänavigaation kanssa kilpailevat navigaatiot tekevät navigoinnista ja sivuston rakenteen hahmottamisesta sekavan. Joidenkin navigaatioiden ulkoasusta on myös pyritty tekemään tavallista tekstinavigaatioita kiinnostavampi. Nämä muutokset taas huonontavat navigaatioiden käytettävyyttä.

5.3.2 Muut linkit

Demin etusivulta löytyy reippaasti yli 50 klikattavaa linkkiä, joten valinnanvaraa löytyy mistä lähteä liikkeelle. Demin päänavigoinnista löytyy kahdeksan eri linkkiä, joten herää kysymys, miksi etusivulla pitää olla niin paljon tavaraa hyvän perusnavigoinnin

lisäksi. Etusivulla navigoinnista löytyy esimerkiksi linkki ”keskustelut”, mutta hieman alemmas on kuitenkin sijoitettu keskustelujen neljästätoista alalinkistä kuusi linkkiä sekä jokaisesta näistä kuudesta linkistä kymmenen uusinta keskustelun aihetta.

Tervemedian ylläpitämä nuorille suunnattu Terkkari-sivusto tuo myös heti etusivulla esiin osan keskustelujen aiheista. Tästä ei kuitenkaan ole suurtakaan hyötyä, sillä viestien otsikot kuten ”Kyllä”, ”Älkää” tai ”aha”, eivät anna käyttäjälle mitään tietoa itse keskustelusta.

Myös Suosikin etusivulle on kerätty monia klikattavia linkkejä tekstimuodossa. Monet nuorille suunnatut sivustot tuovatkin heti etusivulla esiin paljon sisältöä ja antavat linkkien muodossa monia jatkoreittejä sivustolla. Demi ja Terkkari painottavat voimakkaasti heti etusivulla sivustolla käytäviä keskusteluja tai sivuston keskustelupalstaa yleisesti, vaikka se ei tekisi sivuston käyttöä yhtään helpommaksi.

5.4 Havainnointi / Havaitseminen

Jotta ihmiset pystyisivät käyttämään Internet-sivustoja, heidän tulee kyetä havaitsemaan kaikki tehtävän suorittamisen kannalta oleellinen. Käyttäjien täytyy kyetä tunnistamaan eri asiat käyttöliittymässä ja mieltää ne joksikin ennen kuin he voivat käyttää niitä. Havaitseminen voi olla myös sitä, että käyttäjä vertaa näkemäänsä siihen, mitä odotti näkevänsä (Sinkkonen 2002).

Jos käyttäjä etsii jotain tiettyä asiaa on hän motivoitunut huomaamaan tietyn tyyppisen ärsykkeen. Joskus ärsyke ei kuitenkaan ylitä ärsykekyynnystä. Tällainen tilanne voi tulla vastaan esimerkiksi siitä syystä, että informaatio ei erotu taustastaan (Sinkkonen 2002). Ärsytyskyynnys saadaan ylitettyä esimerkiksi käyttämällä parasta mahdollista aistipiiriä. Tämä tarkoittaa sitä, että aistipiiri on sopiva käyttäjän osaamistasolle, käyttöympäristöön sekä käyttäjän työn että esitettävän informaation esittämiseen. Mielenkiinnon herättämiseen voidaan käyttää myös visuaalisia vihjeitä (Sinkkonen 2002).

Esimerkiksi Demi-lehden kotisivut ovat hyvin sekavat ja sisältävät jo etusivulla niin paljon tietoa, että sitä on mahdoton saada haltuun pitkänkään tutkailun jälkeen. Demin sivuilta löytyy paljon mainoksia aina lehden tilauksesta englanninkielisiin pankkimainoksiin tai painonpudotukseen liittyviin mainoksiin, jotka eivät edes ole

suunnattu sivuston kohderyhmälle. Nämä mainokset haittaavat epäilemättä käyttäjän havainnointia sivustolla.

Mainoksien ja tietomäärän osalta Pelit-lehden kotisivut ovat hyvin pitkälti samanlaiset kuin Deminkin. Pelit-lehden Internet-sivustolta löytyy monia mainoksia, joista parhaimmassa tapauksessa yksikään ei ole suunnattu Pelit-lehden nuorelle lukijakunnalle. Demin tavoin Pelit-lehden etusivulla pyritään tuomaan mahdollisimman paljon tietoa ja sisältöä ruudulle, joten havainnointi on hidasta ja vaikeaa.

Demin ja Pelit-lehden etusivuilta on vaikea löytää mitään punaista lankaa, josta lähteä liikkeelle, sillä mikään kohta ei erityisesti pistä silmään. Demin etusivua voidaan vierittää pitkälle alas asti, jolloin myös havaitseminen kärsii, sillä tarkkaavaisuutta ei voida kiinnittää selkeästi joihinkin tiettyihin asioihin. Pelit-lehden etusivun hahmottamista helpottaa hieman se, että navigointi löytyy sieltä, mistä länsimaalainen sitä ensimmäiseksi etsii, eli vasemmalta.

Havainnoinnissa tärkeää on yhtenäinen sivuston rakenne. Etusivun jälkeen tulevien alasivujen tulee noudattaa samaa rakennetta, jotta käyttäjä oppii käyttämään sivustoa. Esimerkiksi navigoinnin sijainnin on oltava joka sivulla sama.

Suosikki-lehden Internet-sivustolta ei kuitenkaan löydy selkeää yhtenäistä rakennetta. Kullakin sivulla on omat palstajaot ja tekstiä sekä kuvia on ryhmitelty milloin minnekin. Ainut pysyvä elementti on päänavigointi ja sen yläpuolella oleva mainos.

Nuortennetti on mahdollistanut etusivun sisällön mahtumaan kerralla ruudulle ja tämä tekee sivuston hahmottamisesta paljon nopeampaa ja vaivattomampaa. Palstajaot ovat selkeät ja sivustolle on jätetty tarpeeksi tyhjää tilaa kokonaisuuksien hahmottamiseksi.

Terkkarin sivusto taas puolestaan pyrkii jättämään tyhjän tilan minimiin ja eri osiot ovat aivan kiinni toisissaan. Tämä tekee sivustosta täyteen ahdetun näköisen ja havainnointi on huomattavasti vaikeampaa, vaikka osiot onkin jaoteltu omiin laatikoihin.

Kaikilla esimerkkisivustoilla ei ole keskitytty sivuston selkeään rakenteeseen. Tässä tapauksessa voitaisiinkin sanoa, että sivustojen tekijät pitävät sisältöä tärkeämpänä kuin selkeää yhtenäistä rakennetta.

5.5 Tiedon valikointi ja käyttäjän auttaminen

Kuten aiemmin on käynyt ilmi, suurin osa nuorille suunnatuista sivustoista on tietomäärältään valtavia eikä käyttäjille anneta etusivuilla paria selkeää jatkoreittiä. Miten käyttäjä sitten toimii tilanteessa, jossa hänen huomiostaan kilpailevat monet pienet yksityiskohdat?

Käyttäjä valikoi tietoa, koska hän kykenee tarkastelemaan yksityiskohtia ainoastaan yhdestä kohteesta kerrallaan (Sinkkonen ym. (2002, 113-114). Käyttäjä voi suunnata tarkkaavaisuutensa tietoisesti johonkin kohteeseen. Jos käyttäjä etsii tietoa säästä, sääkartan havaitseminen ruudun laidassa kiinnittää huomion. Jokin ulkoinen asia kuten jonkin mainoksen välkkyvä tausta voi myös kiinnittää käyttäjän huomion. Käyttäjän huomio voi myös automaattisesti ohjautua sellaiseen kohteeseen, jossa on käyttäjälle tärkeää tai mielenkiintoista tietoa. Nuoren tytön katse ohjautuu helpommin sivulla olevaan komean elokuvatähden valokuvaan, kuin lomamatkoja mainostavan yrityksen mainokseen.

Internet-sivustoilla tulisikin pyrkiä auttamaan käyttäjää hänen tarkkaavaisuutensa keskittämisessä. Tietoa tulisi olla sopiva määrä ja oikeassa järjestyksessä. Monet tämän opinnäytetyön esimerkkisivustot pyrkivät tuomaan tietoa esille mahdollisimman paljon. Tällöin on väistämätöntä, että mukaan on otettu tietoa myös ns. varmuuden vuoksi. Tällaista tietoa tulisi kuitenkin välttää, sillä sitä todennäköisesti tarvitsevat ja käyttävät vain harvat.

Esimerkiksi pelkästään Pelit-lehden etusivulta löytyy allekkain 15 uutista ja jokaisesta uutisesta on otsikon lisäksi nähtävissä yksi - kaksi tekstikappaletta. Pelkältä etusivulta on siis luettavissa pääpiirteittäin koko viikon uutiset. Kuitenkin navigoinnista löytyy heti kolmantena linkki Uutiset, josta käyttäjä voisi halutessaan perehtyä niihin tarkemmin.

Nuorille suunnatuissa sivustoissa tietoa valikoidaan heikosti. Joillakin sivustoilla tuntuu olevan tavoitteena saada mahdollisimman paljon sisältöä sivuille miettimättä sen tarkemmin miten käyttäjä kykenee havainnoimaan sitä.

5.6 Oppiminen

Oppiminen on yksi käytettävyyden osatekijä, joka nousee esiin myös Internet-sivujen käytettävyydessä. ISO 9241-11 standardi kuvaa opittavuutta tuotteen tuoton, tehokkuuden ja tuotteen miellyttävyyden kautta (Sinkkonen ym. (2002, 265). Vaikeakäyttöisyys Internet-sivustoilla karkottaa lukijat, antaa huonon kuvan yrityksestä ja karkottaa asiakkaat.

Oppiminen voidaan määritellä myös hieman laajemmin. Oppimisena voidaan pitää tiedon tallentamista muistiin, kokemusten kartuttamista, taitojen kehittymistä, asenteiden muutoksia tai uudenlaista ymmärtämistä. Oppimisen on todettu jatkuvan aina 80 ikävuoteen asti, vaikkakin oppiminen on suurinta ihmisen elämän ensimmäisellä alkuneljänneksellä. Jokaisella sukupolvella on mahdollisuus oppia enemmän asioita, kuin edeltävä sukupolvi on voinut oppia. Yhteiskunnan kehittymistä lisäävä oppiminen hyödyttää sekä yksilöllistä kehittymistä kuin kulttuurievoluutiota (Sinkkonen ym. (2002, 267).

Paras tapa oppia ja opetella käyttämään tuotetta on yrittää itse. Itse yrittäminen onkin usein ainut tapa opetella jonkin Internet-sivuston käyttöä. Oppimisen kannalta Internet-sivuston oma käyttöliittymä on tällöin hyvin ratkaiseva. Jos tuotteen käyttötapa ei heti aukea käyttäjälle, sen käyttö on ongelmanratkaisua (Sinkkonen ym. (2002, 282).

Oppimistilanteessa tärkeää on muistettavan aineksen työstäminen sekä käyttäjän vanhat kokemukset, havainnot ja päätelmät. Se miten hyvin opitaan, riippuu käyttäjän kyvystä huomata samankaltaisuudet ja yhteydet eri tilanteiden välillä sekä kyvyssä yhdistellä tietoa ja arvioida eri toimintatapojen paremmuutta. (Sinkkonen ym. (2002, 282)

Kuvitellaan tilanne jossa 56-vuotias Arja on kuullut ystävältään uudesta todella hyvästä laihdutukseen liittyvästä Internet-sivustosta. Arja käyttää tietokonetta vain pakollisiin toimistotöihin, eikä omaa merkittäviä tietoteknisiä taitoja. Arjalla on huonoja kokemuksia tietokoneiden kanssa ja hänestä tuntuu, ettei tietokone ymmärrä hänen tarkoituseriään ja toimintatapojaan. Arjan mielestä laihdutussivusto on sekavan oloinen eikä hän lukuisista yrityksistä huolimatta onnistu edes rekisteröitymään sivustolle. Arjalla on monta syytä sulkea selain ja olla oppimatta sivuston käyttöä. Arjalla on kolme lasta eikä ylimääräistä aikaa sivuston opetteluun ole. Lisäksi Arjan aikaisemmat huonot kokemukset tietokoneista vaikuttavat päätökseen.

16-vuotias Aki puolestaan on kuullut kaveriltaan uudesta todella mielenkiintoisesta ja monipuolisesta sivustosta, jonne Akinkin täytyy heti rekisteröityä. Akilla on oman sivustonsa kanssa samanlaisia ongelmia mitä Arjalla, sillä sivusto on käytettävyydeltään yhtä huono kuin Arjan sivusto. Akilla on kuitenkin paljon paremmat mahdollisuudet oppia sivuston käyttö ja päätyä sen käyttäjäksi. Tietokone ei ole vieras väline Akille ja hän on utelias oppimaan sivuston käytön. Aikaakin Akilla on koulun jälkeen monta tuntia. Koska kaveri on suositellut sivustoa, on Akilla korkea motivaatio ja sosiaalinen paine oppia sivun käyttö ja päästä jyvälle, mistä sivustolla on kyse. Aki ei halua jäädä jälkijunaan, vaan hän haluaa tietää uusista jutuista ja siitä mistä kaverit koulussa puhuvat.

Nuorilla onkin paremmat lähtökohdat oppia uusien Internet-sivustojen käyttö. Aikuisilla on usein liian vähän aikaa sekä huono motivaatio opetella uusien sivustojen käyttöä, koska se tapahtuu pitkälti itse oppimalla. Internet yleisestikin on hieman vieras monelle aikuiselle, joten oppimisen osatekijät kuten esimerkiksi uudenlainen ymmärtäminen, on aikuisille tässä tilanteessa haastavampaa kuin nuorille.

6 Nuoren haastattelu

6.1 Yleistä

Haastattelin lopuksi tämän opinnäytetyön ikäryhmään kuuluvaa 16-vuotiasta poikaa. Valitsin haastateltavaksi sellaisen henkilön, joka ei ollut koskaan käyttänyt vakituisesti yhtäkään esimerkkisivustoa. Haastateltava oli aktiivinen ja hänellä oli paljon mielipiteitä, joten haastattelun kulku oli suhteellisen vapaa. Haastattelun tarkoituksena on vahvistaa edellä olevissa luvuissa esille tulleita seikkoja, saada parempi kuva esimerkkisivustojen ominaisuuksista sekä hahmottaa paremmin nuorten nettikäyttäytymistä yleisellä tasolla.

6.2 Haastateltava käyttäjänä

Haastateltava käyttää netissä surffailuun keskimäärin pari tuntia päivässä. Hänellä on oma tietokone eikä hänen vanhempansa käytä kotona tietokonetta, valvo hänen netinkäyttöään tai ole kiinnostunut, minkälaisilla sivustoilla haastateltava käy.

Internet-sivustoilla haastateltavalle on tärkeää, että sivuston aihepiiri on mielenkiintoinen. Sivustolle tulee pystyä rekisteröitymään helposti ja nopeasti. Rekisteröitymismahdollisuus on haastateltavan mielestä tärkeä, jotta sivua pääsee käyttämään täysipainoisesti. Haastateltava rekisteröityy herkästi uusille sivustoille, jos sivuston aihe on mielenkiintoinen ja rekisteröityminen on suhteellisen helppoa.

Sivuston ulkoasussa haastateltava pitää tärkeänä, että etsittävät asiat löytyvät nopeasti ja liikkuminen sivustolla on helppoa. Sivuston kuvituksella ei haastateltavan mielestä ole suurta merkitystä sivustosta luodun mielikuvan muodostumisessa.

Nuorten nettikäyttäytymisessä haastateltava pitää tärkeänä oman järjen käyttöä. Haastateltava ei rekisteröidy epämääräisille sivustoille tai kannata sivustoja joiden aihepiiri on nuorille sopimaton. Haastateltavan mielestä jokaisen nuoren tulisi itse miettiä onko järkevää rekisteröityä sivustoille, jotka ihannoivat esimerkiksi kouluampumisia.

Haastateltavan mielestä aikuismaiset jutut pitäisi kitkeä nuorille suunnatuilta sivustoilta. Nuorille tulisi kehittää nettiin täysin oma maailma, jota nuoret ja nuoria ymmärtävät ihmiset pääsisivät kehittämään. Haastateltava pitää aikuisia tuomitsevinä ja kokee, etteivät aikuiset ymmärrä nuorten nettikäyttäytymistä tai toiveita tarpeeksi hyvin.

Haastateltavan mielestä netissä tulisi olla myös sivustoja, joissa voi luotettavasti puhua ja keskustella omista ongelmistaan nimettömästi. Luotettavalla sivustolla puhuminen on haastateltavan mielestä paljon helpompaa, kuin puhuminen kasvokkain esimerkiksi terapeutille. Tällaisen sivuston aikuisten tulisi kuitenkin ehdottomasti ymmärtää nuoria ja olla jollakin asteella nuorten kanssa samalla tasolla.

Haastateltava ei koe nettiä pahana asiana kunhan surffaillessa muistaa terveen järjen käytön. Internetissä on hyvä olla jatkuvasti pieni epäily päällä ja käyttää vain luotettavia sivustoja. Haastateltava pitää nettiä erittäin hyvänä, hyödyllisenä ja käytännöllisenä välineenä.

Haastateltava uskoo pysyvänsä mukana tekniikan ja sivustojen kehityksessä vielä aikuisiälläkin, sillä hän on kasvanut yhdessä teknologian kanssa ja on kehittyvän teknologian kanssa tekemisissä päivittäin.

6.3 Esimerkkisivustot haastateltavan tarkastelussa

Haastateltava ei ole koskaan käyttänyt intensiivisesti mitään tämän opinnäytetyön nuorille suunnatuista esimerkkisivustoista, eikä kuulu niiden rekisteröityneisiin käyttäjiin. Ensivaikutelman ja lyhyen tarkastelun jälkeen haastateltava asettaa sivustot paremmuusjärjestykseen.

Haastateltava uskoo, että jokaiselle sivustolle löytyy aiheen puolesta kävijöitä. Tämän vuoksi oletuksena paremmuusjärjestyksen laatimiselle on, että jokainen sivusto käsittelee kuvitteellisesti samaa aihetta. Täten painopiste on mm. sivuston ulkoasulla, käytettävyydellä ja houkuttelevuudella. Haastateltavan laatima paremmuusjärjestys on seuraava:

1. Nuortennetti
2. Demi
3. Pelit

4. Terkkari
5. Suosikki

Nuortennetti saa kehuja mm. selkeydestä ja piirroshahmoista, joiden käyttö tuo haastateltavan mukaan tervetullutta vaihtelua tavallisten valokuvien sijaan. Haastateltava pitää lisäksi siitä, että etusivu on aseteltu mahtumaan ruudulle eikä sivua tarvitse vierittää alaspäin.

Demi saa kehuja tytöille sopivasta värimaailmasta sekä siitä, että kirjautumisosio löytyy nopeasti ja vaivattomasti. Etusivu on vähän sekava ja jatkuvasti liikkuvat mainokset hieman ärsyttävät.

Pelit-lehden sivusto saa kiitosta tyylikkäästä ulkoasusta, mutta kirjautumisosion sijainti ei haastateltavan mukaan ole hyvä, sillä se ei heti pistä silmään. Terkkari-sivustoa haastateltava pitää tylsänä ja jokseenkin sekavana. Suosikin sivustosta haastateltava ei pidä ollenkaan. Pääsyyn tähän on liian suuri tietomäärä heti etusivulla, joka ahdistaa haastateltavaa. Haastateltavan mielestä Suosikin etusivulla on sekaisin liikaa kuvia, otsikoita ja tekstiä. Tähän sivustoon haastateltava ei haluaisi tutustua edes silloin, jos sivuston aihe olisi häntä kiinnostava ja kaverit käyttäisivät sivustoja.

7 Päätelmiä

7.1 Johtopäätökset

Nuoruuden kehitysvaiheet heijastuvat selkeästi nuorille suunnatuilla sivustoilla ja esiin nousevat aiheet ovat yhteydessä nuoruuden aikaisiin ajatuksiin ja muutoksiin. Käytettävyydessä sen sijaan on paljon puutteita ja sivustoilla painotetaan käyttävyyden sijaan sisällön tärkeyteen. Nuorille suunnatuilla sivustoilla on selviä erityispiirteitä, kuten voimakas värien käyttö ja sisällön paljous. Sisältöä myös jaotellaan sekä rajataan huolimattomasti ja sivustojen rakenteisiin kiinnitetään vain vähän huomiota.

Edellisessä luvussa mainitussa Arjan & Akin tapauksessa aikuiselle käyttäjälle ei riitä, että sivusto on aiheensa puolesta mielenkiintoinen. Huono käytettävyys ajaa Arjan pois sivustolta eikä hän todennäköisesti jaksakaan enää myöhemminkään perehtyä sivustoon. Akin tapauksessa mielenkiintoinen sisältö riittää. Aki opettelee sivuston käytön ja hänestä tulee mahdollisesti sivuston vakiokäyttäjä huonosta käytettävyydestä huolimatta. Tässä voi olla yksi merkittävä syy, miksi nuorille suunnatuissa sivustoissa ei keskitytä käytettävyyteen. Nuoret ovat todella herkkiä mielenkiintoisille aiheille sekä seuraamaan kavereitaan ja uusimpia trendejä. Tämä on ilmiö, jota mm. Irc-galleria ja Facebook (www.facebook.com) hyödyntävät voimakkaasti. Varsinkin nuoret valtaavat sivustot vauhdilla, kunhan sivustolla on hyvä idea, pieni joukko ihmisiä käyttäjinä ja mielenkiintoinen aihe. Nuoret haluavat olla aktiivisia käyttäjiä tietyillä sivustoilla, koska kaveritkin ovat sivustojen käyttäjiä. Nuorten kohdalla puskaradio tuntuukin olevan ehdottomasti paras keino jonkin sivuston mainostamiseen ja käyttäjien haalimiseen.

Lisäksi, kuten haastateltavakin totesi, nuoret haluavat usein rekisteröityä sivustoille ja kuulua näin tiivistä tiettyjen sivustojen käyttäjiin. Tämä heijastuu epäilemättä nuoruuden kehitysvaiheesta, jossa nuori irtautuu vanhemmistaan ja alkaa etsiä kaltaistaan seuraa sekä haluaa kuulua erilaisiin ryhmiin ja yhteisöihin.

Luvussa 5.4.2 kävi ilmi, että monilla nuorten suosimilla sivustoilla korostetaan sivustojen keskustelupalstaa ja niillä käytäviä keskusteluja. Tämä antaa nuorelle vinkin, että sivustolla on siis paljon muitakin nuoria käyttäjiä ja tämä voi olla yksi tekijä, miksi

nuori kiinnostuu sivustosta. Yltiöpäinen keskusteluaiheiden tuputtaminen nuorille suunnattujen sivustojen etusivulla ei ehkä olekaan niin huono idea, mitä se käytettävyyden näkökulmasta on. Nämä vilkkaana käyvät keskustelut yksinkertaisesti houkuttelevat nuoria käyttämään sivustoa.

Uskon, että sama idea toistuu myös uutisten kohdalla. Aiemmin totesimme kuinka Pelit-lehden etusivulta voi lukea koko viikon uutiset. Mielestäni Pelit-lehti käyttää uutisia samanlaisena houkuttimena, kuin jotkut sivustot keskusteluita. Nuorille pelien harrastajille ei ole niin tärkeää, että muut samanhenkiset nuoret vierailevat sivustolla (vrt. keskustelut), vaan että he pysyvät mukana pelien maailman uutuuksissa ja uutisissa aivan kuten kaverinsakin.

Nuorille suunnatuilla sivustoilla etusivuilla oleva tietomäärä hämmentää käytettävyyden näkökulmasta. Mutta kuitenkin, mitä enemmän etusivulle saadaan mielenkiintoista tietoa, sitä varmemmin ja laajemmin nuori käyttäjiä saadaan tutustumaan sivustoon. Siinä missä aikuisia on helppo houkutella yhden teeman voimin (Arjan tapauksessa laihdutus), tarvitaan nuorten houkuttelemiseksi usein monia eri teemoja (elokuvat, kaverit, harrastukset). Täten keskustelujen lisäksi paljon tietoa sisältävät etusivut toimivat houkuttimena, sillä nuoret ovat herkkiä uusille trendeille ja ilmiöille. Tietomäärän paljous ja siitä johtuva sekavuus ei myöskään välttämättä häiritse nuorta, sillä kuten aiemmin todettiin, nuori saattaa selailta Internetiä ilman sen selkeämpää päämäärää, kuin vain kuluttaa aikaa tai löytää jotain mielenkiintoista.

Poikkeuksena kuitenkin mainittakoon esimerkiksi artistien ja bändien kotisivut, joiden etusivuilta tai kotisivuilta ylipäättään ei yleensä löydy läheskään niin paljon tietoa kuin laaja-aiheisilta sivustoilta. Artistien ja bändien sivut eivät myöskään houkuttele nuoria monilla eri teemoilla, mutta koska idolit ovat merkittävä ja tärkeä osa nuorten kehitysvaihetta, tarpeeksi voimakkaina ne riittävät yksinään houkuttelemaan nuoria sivuille.

7.2 Tulevaisuus

Tämän päivän nuorilla on aivan eri lähtökohdat Internetin suhteen kuin nykypäivän vanhuksilla. Vaikka teknologia menisikin hurjasti eteenpäin, uskon että tämän päivän nuoret pysyvät sen vauhdissa mukana. He ovat päässeet jo nuorina käsiksi Internetiin ja

tutustuneet sen ominaisuuksiin lapsesta asti toisin kuin nykypäivän vanhukset, joille Internet on ollut täysin uusi tuttavuus. Lisäksi teknologian käyttö lisääntyy jatkuvasti ja nykypäivän nuorien olisi varmasti vaikea elää aikuisuuttaan teknologiattomassa maailmassa.

Uskon, että käytettävyyteen tullaan tulevaisuudessa panostamaan entistä enemmän niin nuorille suunnatuissa kuin muissakin sivustoissa. Internetin uutuudenviehätys alkaa hiljalleen kadota ja toimiviin palveluihin ja sivustoihin panostetaan entistä enemmän. Luulen, että jossain vaiheessa myös nuoret itse alkavat vaatia sivustoilleen parempaa käytettävyyttä ja nuoret alkavat itse suunnitella ja rakentaa sivustojaan.

Haastateltavan mielestä Internetiin pitäisi saada nuorten oma maailma, jossa aikuiset ja heidän tuottamansa asiat olisi kitketty pois. Tämä saattaa kuulostaa pelottavaltakin ajatukselta, mutta mielestäni tähän suuntaan nuorten nettikäyttäytyminen on koko ajan menossa. Nuorilla ei vain vielä ole resursseja alkaa itse toteuttamaan tätä maailmaa, eli suunnitella ja rakentaa nuorille suunnattuja sivustoja täysin ilman aikuisia. Jos nuoret joskus lähitulevaisuudessa alkavat itse toteuttaa mittaviakin palveluita muille nuorille, on selvää, että niiden suosio tulee jyräämään aikuisten nuorille laatimat sivustot.

Tällä hetkellä aikuiset mielestäni hieman aliarvioivat nuoria. Tämä tulee esille huonosti suunnitelluissa ja hutaisten rakennetuissa nuorille suunnatuissa sivustoissa. Onhan esimerkiksi aivan selvää, että Demin ja Pelit-lehden sivustojen mainokset ovat siellä vain sen takia, että lehtitalot (aikuiset) saisivat rahaa. Nämä mainokset eivät millään tavalla aja itse sivuston käyttäjien eli nuorten asiaa tai hyödytä heitä mitenkään.

7.3 Yhteenveto

Nuorille suunnatuilla sivustoilla tärkeää on nuoruuden kehitysvaiheiden ymmärtäminen ja esiintuominen. Nuoria kiinnostavia aiheita yleisillä sivustoilla ovat mm. heidän idoleitaan ja esikuviaan koskevat aihealueet, kuten musiikki tai elokuvatähdet, nuoruusikään liittyvät fyysisiin muutoksiin kohdistuvat aiheet, yhteisöllisyys, toiset nuoret ja heidän kanssaan keskusteleminen sekä hieman virallisemmat aihealueet, kuten nuorten oikeuksiin ja työelämään liittyvät aiheet.

Hyvä käytettävyys sivustolla on eduksi, muttei välttämätöntä. Jos sivustolla olevat aiheet ovat tarpeeksi mielenkiintoisia, tulisi niiden houkutella nuoria käyttäjiä

käytettävyydestä riippumatta. Parhaaseen lopputulokseen päästään jos nuorille suunnattuja sivuja pääsevät suunnittelemaan ja toteuttamaan itse nuoret. Ei siis ole mikään ihme, että nuoret mukaan ottanut Nuortennetti nousi haastateltavankin suosikiksi ja oli monessa suhteessa käytettävyydeltäänkin muita sivustoja parempi.

Lähteet

Aalberg, Veikko & Siimes, Martti A 1999. Lapsesta aikuiseksi. Helsinki: Nemo.

Kuutti, Wille 2003. Käytettävyys, suunnittelu ja arviointi. Helsinki: Talentum.

Sachs, Tammy & McClain, Gary 2002. Back to the User: Creating user-focused web sites. Indianapolis: New Riders.

Salo, Outi & Tuunainen, Kirsti 1996. Da capo – alusta uudelleen. Espoo: Salutonova Oy.

Sinkkonen, Irmeli, Kuoppala, Hannu, Parkkinen, Jarmo & Vastamäki Raino 2002. Käytettävyyden psykologia. Helsinki: IT Press.

Sinkkonen, Irmeli 2004. Käyttöliittymät ja käytettävyys. Adage. [online] [viitattu 21.3.2009].
http://www.adage.fi/julkaisut/arkisto/kayttoliittymat_ja_kaytettavyys.html

Sinkkonen, Irmeli 2002. Havaitseminen ja tuotteen käyttö. Adage. [online] [viitattu 21.3.2009].
http://www.adage.fi/julkaisut/arkisto/havaitseminen_ja_tuotteen_kaytto.html

Tompuri, Jonne 2002. Käytettävyys ja graafinen suunnittelu. Adage. [online] [viitattu 10.4.2009].
http://www.adage.fi/julkaisut/arkisto/kaytettavyys_ja_graafinen_suunnittelu.html

Tompuri, Jonne 2002. Verkkosivun luettavuus. Adage. [online] [viitattu 14.3.2009].
http://www.adage.fi/julkaisut/arkisto/verkkosivun_luettavuus.html

Liitteet

Sivustojen etusivut.

MLI
MIEHILÄISLIITTO
MIEHILÄISYYSKESKUS

NUORTENNETTI

APUA ASIAA TYLSÄÄ STOOTIT TUKARIT

KIRJUTTA

Luehan ja
muista
päättäjien
käytännöt.

voit kysyä nimettömän
kirjeen. Sääntökirja
lähän. Vastaukset
ovat jätettyinä.

**KIRJAA TÄN
KIRJEKIRJURIN**

ASIAA

Uutista

71.4.
[Mikä on...?](#)

71.4.
[Mikä on...?](#)

71.4.
[Mikä on...?](#)

71.4.
[Mikä on...?](#)

71.4.
[Mikä on...?](#)

**hommärahaa
jaossa**

ASIAA

NUORTEN OIKUDET

OLLAANKO PÄIVÄSI

KUUSAMMEN

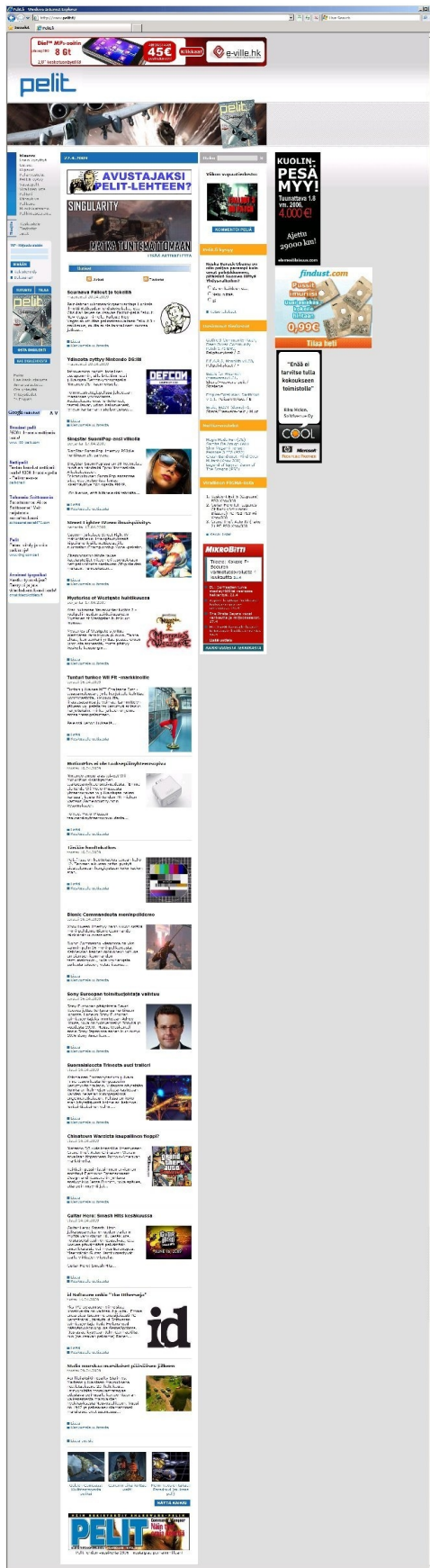
**ET OLE
YKSIIN**

LITTY JÄSENEKSI

ET OLE YKSIIN

© Nuortennetti - Liikenne- ja viestintäministeriö - Palvelus ja viestintäministeriö - Opetus- ja kulttuuriministeriö - Nuorisoyhteistyö - Nuorisoyhteistyö - Nuorisoyhteistyö - Nuorisoyhteistyö

www.mll.fi/nuortennetti

terkkari.fi Etusivu Windows-internet Explorer

http://www.terkkari.fi

terkkari.fi Etusivu

TERVEMEDIA Valitse kieli suomi Ruokavinkit Seurattavat Julkaisut Uutiset ja uutiskirje

Poikien Puhelin! 0800-94884

Hakemisto Koskuset Lääkäriset Puolittajat Terve Rekry

Etusivua

Maanantai, 22.04.2009

Etusivua

Kysy terkkarilta

Etusivua

Seksistä

Su & Fin

Body & Soul

Sportti

Saflia

SOS

Lukijapostia

Talouselämä

TLAA

Terkkarin etusivulta

Sarkkoosi:

0 ihm.

0 tekstiä

Tilaa | Peruuta

ETSI LÄÄKÄRI

ETSI HAMMASLÄÄKÄRI

Virtuaalipotilaita avulla voit hakea

ISOSYSTERIN PALSTA

Ota hien laista

ASTU SISÄÄN

TESTAA TIETOSI SEKSISTÄ JA SEULUSTELUSTA

astun Tehäviite-odossa.

VIIKON ARTIKKELI

Mikästä oikeasta opiskelijasta?

Oleto huomautus, että muutamia parhaita kaiken opettajien ja opettajien, joiden koulutus on muuttanut ja joiden koulutus on muuttanut ja joiden koulutus on muuttanut.

Lue lisää | Kaikki artikkelit

EHDOTA VIERASTA

Kesästä haluatko Terkkariin vierastajan? Kerro meille, kuka olet ja mitä olet tekemässä kesäsi?

Läheta ehdotuksesi sähköpostilla osoitteeseen ajatuksia@terkkari.fi

NYT PUHUTAAN ASIAA!

Seksi	Ilmiösuhteet
RE: Tyttö kerho... (19.04.2009 klo 23:33)	RE: RE: Poika y... (14.04.2009 klo 20:06)
tyttö kerho... (19.04.2009 klo 20:28)	RE: Poika ystä... (13.04.2009 klo 22:28)
RE: Ompa norma... (18.04.2009 klo 21:54)	Poika ystävä... (13.04.2009 klo 19:34)
Äkkärit	Seuraveit
Arvosanoja (25.02.2009 klo 13:07)	RE: Nyt (12.04.2009 klo 16:01)
Jännitys (25.02.2009 klo 12:47)	Nyt (11.04.2009 klo 23:59)
Kyllä (19.01.2009 klo 20:08)	Kätkös (11.04.2009 klo 18:07)
oma kaha	raivinto
Heti... (Ei) (19.04.2009 klo 10:24)	RE: RE: Maitoa... (29.02.2009 klo 16:05)
RE: kukaan lähe... (19.04.2009 klo 23:42)	RE: Maitoa koi... (20.02.2009 klo 00:03)
RE: RE: tyh... (18.04.2009 klo 21:56)	RE: autokäytt... (07.02.2009 klo 12:05)

KYSY TERKKARILTA

Kysymysnumero 4754038

Olen 13vuotias tyttö (1994) 2 kuukautta pelaa että minulla on missäänkin. Olen koulussa iloinen, koska en voi jättää yksin kukaan kanssaan, jos kukaan min "Hei, eikö toi ois p... hehehe... Lue lisää >> | 10 kysymystä

VIIKON KYSÄRI

Mitä tavalla olet onnistunut ystävyydessä?

Tietäen kukaan välillä

Puhelimesta

Käytöstä

Vastaa

Uutiset

Kärsintä helpottaa sydämen vajaatoimintaa sairastavien elämää (22.04.2009)

Terveystieteiden tutkimuskeskus (TTU) on kehittänyt uuden menetelmän sydämen vajaatoimintaa sairastavien suositun lääkehoitoa, jolla sairautta voidaan hoitaa tehokkaammin.

→ Uutiset ja uutiskirjeet: www.terkkari.fi/uutiset

→ Yhteistyökumppanit: www.terkkari.fi/yhteistyokumppanit

Uutiset | Suositut artikkelit | Terveystieteet | Virtuaalipotilaita | Kysy terkkarilta

Seurattavat | Puolittajat | Puolittajat | Puolittajat

www.terkkari.fi